

Reactie RWE op Wetsvoorstel productiebeperking kolen

RWE heeft kennisgenomen van het Wetsvoorstel productiebeperking kolen en de concept-toelichting. Zoals bekend, heeft RWE begrip voor maatregelen ter bescherming van het klimaat en zijn haar inspanningen gericht op een verantwoorde transitie naar een duurzame energievoorziening.

Met dit wetsvoorstel wordt echter de last die op de Staat en in feite de Nederlandse samenleving als geheel rust om aan het Urgenda-reductiebevel te voldoen, afgewenteld op een drietal energiebedrijven waaronder RWE. Zij zullen tijdelijk, in de jaren 2021-2023, hun productiecapaciteit zeer substantieel moeten beperken, tot mogelijk slechts een kwart van de beschikbare en vergunde capaciteit. Dat is onevenredig.

De maatregel past in het patroon waarbij het Nederlandse energiebeleid een stelselmatig gebrek vertoont aan stabiliteit en voorspelbaarheid. Deze wet draagt daarmee bij aan het verslechteren van het investeringsklimaat in Nederland.

RWE is bij de totstandkoming van deze vergaande maatregel niet betrokken geweest. Zij kan zich daarbij enkel neerleggen indien zij volledig financieel wordt gecompenseerd, waartoe de Staat juridisch ook is gehouden. RWE is daarover op dit moment met de Staat in overleg.

RWE heeft daarnaast een aantal specifieke, niet limitatieve, bezwaren bij de tekst van het concept wetsvoorstel en de concept-toelichting, zoals hieronder nader uiteengezet.

- i. De wetstekst luidt dat de Minister op verzoek vergoeding toekent van schade die niet voor rekening van de exploitant behoort te blijven. Dat zou ten onrechte de indruk kunnen wekken dat niet alle schade wordt vergoed, terwijl de Staat daartoe juridisch gehouden is. De wetstekst (Onderdeel D) moet zo worden aangepast dat de Minister op verzoek volledige schadevergoeding toekent.
- ii. Het is operationeel niet mogelijk een centrale gedurende de jaren 2021-2023 elk jaar exact een bepaald percentage CO₂ te laten produceren van de hoeveelheid CO₂ die deze centrale bij volledige inzet zou produceren. Gelet op de disproportionaliteit van de boete (zie punt IV hieronder) zullen de centrales zekerheidshalve op nog minder capaciteit moeten gaan draaien dan nodig om overschrijding van het CO₂-plafond te voorkomen. Dit leidt tot een groter effect op de leveringszekerheid voor de maatschappij en eveneens tot een hogere compensatie die door de overheid verschuldigd is. Daarom en om het CO₂-plafond in de praktijk uitvoerbaar te laten zijn, dient in de wetstekst (Onderdeel B) een veiligheidsmarge of bandbreedte in het CO₂-plafond te worden opgenomen.
- iii. Denkbaar is dat een centrale op last van de netbeheerder op hogere productiecapaciteit moet draaien, omwille van leveringszekerheid, bijvoorbeeld om een piekvraag op te vangen. In de wetstekst (Onderdeel B) moet daarvoor een uitzondering worden opgenomen, zodat die productie niet meetelt voor het CO₂-plafond.
- iv. In het wetsvoorstel wordt de hoogte van de boete voor het overschrijden van het CO₂-plafond bepaald op ten hoogste 10% van de omzet van de rechtspersoon die de centrale exploiteert. Een boete is zonder het instellen van een veiligheidsmarge of bandbreedte bij het CO₂-plafond niet acceptabel en disproportioneel, reeds omdat het operationeel niet mogelijk is een centrale elk jaar exact een bepaald percentage CO₂ te laten produceren van de hoeveelheid CO₂ die

deze centrale bij volledige inzet zou produceren. Een boete van 10% van de omzet is verder zonder meer te hoog en disproportioneel. Bovendien veronderstelt de koppeling van de hoogte van de boete aan de omzet van de rechtspersoon die de centrale exploiteert, dat die rechtspersoon enkel de desbetreffende centrale exploiteert en alleen daaruit omzet behaalt. Een rechtspersoon kan naast die centrale echter ook omzet uit andere centrales of andere activiteiten behalen. In dat geval zou de boete ten onrechte worden gebaseerd op een omzet die veel hoger is dan de omzet behaald met de centrale die het productieplafond zou hebben overschreden. De boete houdt dan geen enkel verband meer met de overschrijding en zou alleen al daarom te hoog zijn. Als een boetebepaling wordt opgenomen in de wet en als onderdeel daarvan, een boete van variabele hoogte, zoals in het concept-wetsvoorstel, dan zou de wetstekst (Onderdeel F) daarom zo moeten worden aangepast dat de hoogte van de boete wordt bepaald door de hoeveelheid elektriciteit die met de centrale is opgewekt dan wel de mate van overschrijding van het CO₂-plafond.

- v. Het wetsvoorstel houdt een tijdelijke beperking van CO₂-uitstoot in voor de jaren 2021-2023 door beperking van de productie. In die jaren zullen de centrales dus niet volledig gebruik maken van de ruimte die hun vergunningen en andere toegewezen publiekrechtelijke (emissie)rechten bieden voor uitstoot van onder meer stikstof. In de wetstekst (dan wel indien wordt aangenomen dat dit reeds volgt uit het geldende recht in de toelichting) moet worden opgenomen dat het bevoegd gezag deze vergunningen en rechten niet om die reden kan beperken of intrekken, nieuwe vergunningen of rechten kan weigeren of de tijdelijke verminderde uitstoot anderszins maatgevend kan worden of gevolgen heeft na 2023. De centrales moeten na 2023 blijven beschikken over de vergunningen en rechten om weer op volle productiecapaciteit te kunnen draaien.